

NEUMANN JÁNOS SZÁMÍTÓGÉP-TUDOMÁNYI TÁRSASÁG HÍRLEVELE
2013. december

2014
2013

*Boldog karácsonyt és eredményes új esztendőt kívánunk
minden kedves Tagtársunknak és Olvasóinknak!*

**Határozatok
az elnökség 2013. november 13-i üléséről**

11/2013 (11.13.) sz. határozat

Az elnökség egyhangúlag jóváhagyta a Díjbizottság javaslatát az NJSZT 2013. évi kitüntetettjeire vonatkozóan. A Neumann-, Kalmár-, Kemény

János díjak, valamint a Tarján-émlékrem és az életműdíjak átadására 2013. november 28-án, a 7. Digitális Esélyegyenlőség konferencián került sor.

12/2013 (11.13.) sz. határozat

Az elnökség egyhangúlag kezdeményezi, hogy a szekszárdi Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny vegye fel Kovács Győző nevét.

Szép új világ(?)

Beszámoló a 7. DE! Digitális Esélyegyenlőség Konferenciáról

2–3. oldal

ECDL

15 éves a fogyatékkal élők informatikai felzárkóztatását szolgáló ECDL vizsaközpont. Ünnepi konferencia

4. oldal

**Egy éve hunyt el
Kovács Győző**

5. oldal

**Társaságunk
kitüntetettjei
2013.**

6–9. oldal

Verseny – futás

- ◆ A digitális világ tanára; ◆ Építs humanoid robotfocistát
- ◆ Ifjúsági tudományos tehetségkutató verseny

10–11. oldal

Rendezvénysoroló

- ◆ Nagy Számítástechnikai Műhelyek sorozat: MALÉV
- ◆ Modern módszerek az informatika, matematika és a fizika oktatásában
- ◆ GRAFGEO konferencia
- ◆ 23. Networkshop konferencia

11–12. oldal

Tallózó

- ◆ Öt év elmúltával sem...
- ◆ „It green thinking Tanári kézikönyv” információtechnikai eszközök környezetbarát módon

13–14. oldal

**Karácsony is,
Újév is...**

irodalmi melléklet

15–16. oldal

Értesítjük kedves Tagtársainkat és Olvasóinkat, hogy az NJSZT titkársága december 21 és január 1 között zárva tart.

7. Digitális Esély-egyenlőség (DE!) konferencia

Az NJSZT november 28-án a Danubius Hotel Gellért patinás falai között tartotta meg a 7. Digitális Esély-egyenlőség (DE!) - Szép új világ (?) konferenciát, amely az információs társadalom esélyeinek és lehetőségeinek áttekintése mellett a legavatottabbat, az online közegbe beleszületett Z generációt is fenyegető veszélyekre is felhívta a figyelmet.

A szervezők egy csoportja

A korábbiakhoz hasonlóan, ezúttal is izgalmas program várta a nagy létszámban megjelenteket. Az érdeklődést jól szemléltette, hogy a terem tele volt, így többen állva tekintették meg a délelőtti előadásokat.

A rendezvényt Friedler Ferenc, az NJSZT elnöke nyitotta meg, majd Bógel György következett. Meghökentő előrejelzéssel kezdte: 2015-ben 900 ezer profi informatikai szakember fog hiányozni az Európai Unió-

Alföldi István

ban, de az Egyesült Államokban sem jobb a helyzet. Mindeközben Ázsiában egyre többen érdeklődnek a számítástudomány iránt, afrikai országokban (például Egyiptomban és Kenyában) pedig új kutatásfejlesztéseknek otthont adó „intelligens közösségek” épülnek. A nagy nemzetközi projekteknél egyre több a dél-koreai, kínai és indiai résztvevő. Átalakul a

Sugár Mihály

globális kiszolgálás modellje. De merre tart a kreatív elit a széttartó világokban? Lapos vagy tüskés a Föld? A válasz a technológia, tehetség, tolerancia hármában, ezek egy-egy helyen történő koncentrációjában keresendő. Mesterséges vagy spontán élőhelyek segítik jobban az innovációt? A válasz távolról sem egyértelmű.

Sugár Mihály a digitális írástudás helyzetéről tartott előadást, Mátrix-re-

ferenciákkal. Bízató adatokkal alátámasztott elemzése a 2013-as Magyar Infokommunikációs Jelentésen és a MobilTárca teszten alapult. A háztartási PC-penetráció 58,6 százalék a 2012-es 57,3-hoz, az internet-penetráció 56,9 az 55,1-hez képest. Az egyéni PC- és internet-használat hasonló növekedést mutat. Mindezek függvényében cseppet sem meglepő, hogy évről évre csökken a digitális írástudatlanok aránya – tízéves viszonylatban: 2003-ban a lakosság 65, idén pedig 42,1 százaléka tartozik ebbe a kategóriába. A MobilTárca-teszt eredményei még biztatóbbnak tűnnek, ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a jelentkezők egészen különleges, azaz nem reprezentatív csoportot alkottak. Összességében megállapítható, hogy „a magas pénzügyi kultúra és a digitális írástudás valójában mégsem elsődlegesen a kor, hanem az anyagi és képzettségi színvonal kérdése.”

Csepeli György (társszerző: *Prazsák Gergő*) az on- és offline terek életének jellegzetes különbségeire hívta fel a figyelmet, majd az internetre költözött társadalmat és az online társaságot mutatta be. A szerteágazó, de végig izgalmas szociológiai elemzés hallgatósága olyan fogalmakkal ismerkedhetett meg, mint például a „netopátia” vagy a „Big Sister.” Utóbbi a Big Brother ellentéte: a hatalom ellenőrzését, hibák, visszaélések, csalások leleplezését, Wiki-demokráciát célként megfogalmazó törekvésekre, járvány-szerűen terjedő proteszt-mozgalmakra vonatkozik.

A kávészünetet követően Szabó István (Nemzeti Innovációs Hivatal, KFI Observatórium Főosztály) az in-

nováció nemzetközi és hazai helyzetét vázolta fel. Előbb a fogalmat definiálta, majd a New York Times-t idézte: „kevesebb innováció, több egyenlőtlenség.” Ezt követően statisztikákkal hitelesített összehasonlításokat végzett: a kis-, közép- és nagyvállalatok helyzetéről, K+F költségekről, startupokról. Közben a NIH e témakörben publikált anyagait is: A tizenhat legfontosabb dolog, amit tudnod kell a startupokról, Runway Budapest 2.0.2.0 – A Startup Credo.

Az NJSZT 2013-as díjainak és Kovács Attila (az év informatikai újságírója) díj ünnepélyes átadása, valamint a bőséges és kiváló ebéd után *Alföldi István*, az NJSZT ügyvezető igazgatója vezette a konferencia délutáni részét.

Sík Zoltán Nándor az információs társadalom árnyoldalaiból mutatott be szemelvényeket. Előadásában elsősorban információbiztonsági kérdésekkel foglalkozott. Irodalmi példákkal, a Szép új világgal, az 1984-el és a William Gibson Neuromán-cával kezdte. Az információtól való túlzott és visszafordíthatatlan függésre, a Toffler-féle harmadik hullám, az információs társadalmak új sebezhetőségi pontjaira, információbiztonsági problémákra, a kritikus infrastruktúrára, az információsűrűsége és a Big Data jelensége, valamint az állam szerepére (kormányzati rendszerek és állami információs rendszerek védelmére) hívta fel a figyelmet.

Gacsai József, az IVSZ alelnöke az IVSZ oktatásstratégiai vitájába engedett betekintést: hogyan alakul az ipar és az oktatás kapcsolata egy folyamatosan változó világban? A versenyképesség, a működő tőke ki- és beáramlása, GDP-növekedés, munkanélküliség csökkenése, digitális írástudás, nyelvtudás, valódi írástudás az új minimumok. Ha azonban nem lesz róluk (köz)megállapodás, régiós és világszinten is fokozódik Magyarország lemaradása. Gacsai a közoktatás, szakképzés és felsőoktatás helyzetértékelését követően jövőképet és az IVSZ kapcsolódó célkitűzéseit vázolta fel.

Fiedler Ferenc elnök és Molnár Csaba, a 2013. év legjobb informatikai újságírója a „Kovács Attila” díjjal

Országgh Örs, a Magyar Telekom innovációs szakértője a MobilTárca pilotot ismertette. Egy olyan kezdeményezést, amelyet mindhárom mobilszolgáltató támogat. A MobilTárca

olyan alkalmazás, amely képes egy helyre gyűjteni a jelenleg pénztárcánkban hordott vagy fiókban tárolt plasztikkártyákat és ezeket virtuális formában megjeleníteni a mobiltelefonunkon. A pilot különféle kérdéseket vet fel: felváltja-e a mobiltelefon a pénztárcát; mit tartogat számunkra a fizetési szokások evolúciója? A teszteredmények biztatók, „a szolgáltatás már kezdeti funkcionálisával is packépes.”

Kürti Sándor a hátrányos helyzetűek online interaktív nyelvoktatásáról beszélt. Bemutatta a térítésmentes Tabetlo oktatási módszert, amelyet az eddigi tíz általános iskola mellett további százban szeretnének bevezetni. A 2010-ben indult Tabetlo bármely tantárgy, de elsősorban nyelvek oktatására, gyakorlására ajánlott diákoknak. Egyszerű nyelvtanuló és tudásellenőrző rendszer: táblázatos formában jeleníti meg a

feladatot, az idegen nyelvű szöveget mondatonként, írásban és hallhatóan is. Az interaktív program fejlesztője, a Kürt Zrt. abból indult ki, hogy más nyelv tanulásakor az anyanyelv nyújtja a legnagyobb segítséget.

A rendezvény *Sós Évának és Miletics Pálnak* az okostelefonok és az elektronikus egészségügy egyre szorosabb kapcsolatáról szóló előadásával zárult. A tények: az Egyesült Államokban az okostelefon a felnőttkorú lakosság harmadánál diagnosztikai eszköz is, amittől Magyarország egyelőre távol van. Ismertették a legelterjedtebb alkalmazásokat, egy hazai esettanulmányt (DermaArt Klinika, Nyíregyháza), a mobiltelefonnal támogatott orvos-beteg kommunikációt, és a felhasználói köröket.

Az esettanulmányból három következtetést vontak le: az okostelefonnal is támogatott diagnózis húsz százalékkal pontosabb, mélyebb bepillantást nyújt (ez esetben) a bőrbe, eltárolható, és további összehasonlításokra ad lehetőséget.

Összegzésként megállapítható: ezen a területen is bővül az okostelefonok használata, nő a piacosítás szerepe.

A záróelőadást követően *Alföldi István* röviden összegezte a DE! konferenciák célját, tapasztalatait, jövőjét. Az idei konferencia szerteágazó tematikája, a felvázolt pozitív és negatív jelek egyaránt a „szép új világ” továbbgondolására adnak okot. Mindig jó érzés egy olyan magas színvonalon szervezett konferencián részt venni, ahol az előadók nemcsak kijelentenek, hanem kérdeznek is.

Ezúttal is így történt.

(Kömlödi Ferenc)

A konferencia korelnöke Pompéry Béla, feleségével

ECDL

15 éves a fogyatékkal élők informatikai felzárkóztatását szolgáló ECDL vizsgaközpont

Az Óbudai Egyetem Neumann János Informatikai Kara és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Fogyatékkal Élőket Támogató Szakmai Közössége ebből az alkalmából 2013. december 4-én ünnepi konferenciát tartott.

A házigazdák: *dr. Kutor László*, a felzárkóztató program vezetője, valamint *dr. Kártyás Gyula*, az Óbudai Egyetem oktatási igazgatójának köszöntője után *Alföldi István*, a felzárkóztató programot kezdetektől fogva támogató NJSZT ügyvezető igazgatója tartott előadást. Beszédében mel-

átírásába való bevonását tűzte ki célul.

Az előadást követően *Alföldi István*, *Cserfalvi Annamária* és *Kutor László* ünnepélyesen átadták a közelmúltban vizsgázott látás- és hallássérültek számára az ECDL, illetve ECDL Start bizonyítványt. Így ma már elmondható, hogy összesen 373 látás- és/vagy hallássérült szerezte meg az informatikai írástudást ma már százötven országban több mint tizenhárom millió ember számára igazoló nemzetközi bizonyítványt.

Dr. Tapolczai Gergely országgyűlési képviselő a hallássérültek magyarországi helyzetéről, az államnak a felzárkóztatásban vállalt növekvő szerepéről, a régi és új Fogyatékosügyi Programról beszélt, hangsúlyozva a teljes mértékben akadálymentesített kommunikációs szolgáltatás, a 2013 tavaszán indult Kontakt Tolmácsszolgáltatás projekt jelentőségét is.

Bartos Pál, a Hallatlan Alapítvány elnöke egy, az Alapítvány által létrehozott és működtetett videós tolmácsszolgálatot mutatott be. Ezt követően *Cserfalvi Annamária* ECDL oktató a hallássérültek, *Szuhaj Mihály*, az Informatika a Látássérültekért Alapítvány elnöke a látássérültek infokommunikációs felzárkóztatásának új lehetőségeiről beszélt. Végül, de nem utolsósorban *Ecsedi Csaba*, maga is látássérült ECDL oktató a látássérültek körében alkalmazható legújabb mobil alkalmazásokról tartott előadást.

Alföldi István, Bartos Pál, Tapolczay Gergely, Ecsedi Csaba és Cserfalvi Annamária

tatta az Óbudai Egyetem Neumann János Informatikai Karán működő ECDL vizsgaközpont másfél évtizedes áldozatos munkáját, és beszámolt a hallgatósnak az NJSZT digitális esélyegyenlőség megteremtése érdekében egyéb helyeken – kórházban, menekülttáborban, idősok otthonában – megvalósított projektjeiről is. Kiemelte a vakok számára alternatívaként szolgáló Képernyőolvasó és karakterfelismerő modul jelentőségét, és azt az új közös projektet is, ami nemrégiben kezdődött, és vakok, valamint gyengénlátók hangzó szöveg

Az NJSZT és az Óbudai Egyetem 15 éves együttműködése a továbbiakban is folytatódik. A Neumann János Informatikai Kar alapító főigazgatója, *dr. Sima Dezső* professzor a kezdetektől fogva támogatja, hogy az ECDL képzésen a fogyatékkal élők térítésmentesen vehessenek részt – az NJSZT pedig továbbra is átvállalja a vizsgázók regisztrációs díját.

A konferencia második felében további izgalmas és aktuális előadások hangzottak el az érzékszervi fogyatékkal élők felzárkóztatásával kapcsolatban.

Sz.B.

Kutor László

Mindig tudjuk, hogy

MI ÚJSÁG

A szakma figyel ránk!

www.njszt.hu

Kovács Győző

Egy éve, 2012. december 18-án hunyt el *Kovács Győző*, a magyar informatika egyik úttörője, Társaságunk évtizedeken át aktív vezető munkatársa. Nevét azok is ismerték, akik felhasználóként, érdeklődőként kerültek kapcsolatba az informatikával. Közvetlen stílusú, szellemes cikkeivel, televíziós szerepléseivel, előadásaival tömegeket nyert meg az informatikának. Pályája fontos része volt az informatikatörténet kutatása, névadónk, Neumann János örökségének ápolása, megismertetése.

Hiányoznak a baráti beszélgetések, a viták, az a bátorság és őszinteség, mellyel továbblendített minket a problémákon, hiányzik az a vibráló kreativitás, mellyel mindig új és új ötletekkel járult hozzá munkánkhoz. Hiányoznak a feladatok, amelyeket ő adott, s amelyek aztán igazi küldetessé válhattak.

Hiányzik Győző, az utazó nagykövet, hiányoznak az irodalmi igényű úti beszámolók meglepő kalandjairól országhatáron innen és túl, hiányzik lenyűgöző kapcsolat-teremtő és szervező képessége, mellyel ismerősöket és ismeretleneket kötött össze egy-egy jó cél érdekében.

Hiányzik Győző, a versenyszervező, aki egyaránt lehangolt tanárt, diákot, szponzort, aki imádott szülővárosában, Szekszárdon igazi új szakembereket indított útra a programtermék versenyen, amely ezentúl az ő nevét viseli.

Hiányzik az a pár nagyon találó mondat, az a pár bátorító, de a hibákkal kapcsolatban is kijózanító gondolat, mellyel egy-egy diákot „pályára állított”, szakmánk felé terelt.

Emlékét őrzi a szegedi Informatika Történeti Kiállítás, melynek egyik kezdeményezője volt – és emlékét őrzi a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság, ahol barátai folytatják munkáit: a tudományos népszerűsítést, az örökségvédelmet, a tehetséggondozást – és idézik fel „válogatott kalandjait Informatikában”: a nagybetűs tudományban, amely számára közösséget, otthonot is jelentett.

NJSZT

Kecskés József emlékére

Itt az évvége és az éves számvetés ideje. A szomorú események egyike, hogy július 6-án, életének 87. évében elhunyt Társaságunk egyik alapítója, a Publikációs és Terminológiai Bizottság örökös vezetője, az 1983-as Neumann János Emlékérmesünk, az örökmozgó, és mindig készséges

segítőnk Kecskés József.

Nem volt a barátom, jóemberem volt, sőt mindannyiunk jóembere. Ha bármilyen kicsi írói szándékod is volt, rá mindig számíthattál: minden tudományos-, szakmai-, közérdeklődésre számot tartó írás nála biztosan kiadóra, nyomdára talált.

Mérlegképes könyvelői képesítése ellenére már az ősidőkben a KSH piciny Sokszorosító Irodájának vezetője lett. Közvetlenségével azonnal megnyert minket, leginkább a hivatal nődolgozói körében volt sikere. Nekünk a kiadványok gyors és minőségi elkészítésével kedvezett.

Természetesnek tekintettük, hogy a statisztikai kiadványok készítése mellett, a hazai számítástechnika kialakulásának kezdeteinél szükségessé váló kiadói tevékenységre megalakuló SKV – Statisztikai Kiadó Vállalat - igazgatója lett.

A fejlődés soha nem látott lendületében mindig aktív szerepet játszott, így született meg vezetésével az első folyóiratunk az Információ-Elektronika, majd a Számítástechnikai Évkönyvek, a NJSZT évkönyvei, később a Számítástechnika újság, a Mikrógép Magazin. Lankadatlan munkáját dicséri az egymás után létrejövő szakmai sorozatok, a Legújabb eredmények, a Továbbképző jegyzetek, a Rendszertechnikai közlemények. A statisztikai kiadványok minőségével, megjelenésével olvashatóságával soha sem voltak kifogások sem az állami-, sem a kormányzati-, sem a tudományos élet szereplőinél.

Az SKV hamarosan kinőtte KSH-beli otthonát és Óbudára költözött, új épületbe, önálló vállalkozásként. Kecskés Jóska elvégezte a vállalt munkát, elérte, hogy alkotása így is, nagyvállalként is működőképes tudott lenni. Az SKV túlélte a rendszerváltást és ma is működő kiadó és nyomda. Jósánk innen vált nyugdíjassá, amikor visszatért könyvelői szaktudásához, ami igazgatói tevékenységében is mindvégig segítette.

Tapasztalt nyugdíjasként élete utolsó szakaszában is másokat segített kis - könyvelői, adótanácsadói - vállalkozásával.

Jó az Isten, hogy Kecskés Jóska adta nekünk, aki egész életében mások segítségét tartotta legfontosabbnak: mindannyiunk barátja volt.

Dr. Gyarmati Péter

Társaságunk kitüntetettjei

Neumann-díj

Az NJSZT névadójának emlékét hordozó éremmel 1976 óta évente egyszer azok tevékenységét ismeri el Társaságunk, akik a számítástechnikai kultúra kialakításában, a társadalom informatizálásában értek el jelentős eredményeket és az NJSZT-ben is eredményesen dolgoztak.

A Díjbizottság egybehangzó döntése értelmében 2013-ban Neumann-díjban részesült

Bögel György,

a Central European University (CEU) Business School professzora.

1979-ben végzett közgazdászként a Marx Károly (jelenleg Corvinus) Közgazdaságtudományi Egyetemen.

1983-ban egyetemi doktori, majd 1993-ban a Magyar Tudományos Akadémián kandidátusi fokozatot szerzett.

1983-tól az Országos Vezetőképző Központban, majd 1989 és 2001. között a Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen töltött be különböző oktatói és vezetői állásokat. Eközben 1993-95. között a SZÁMALK Open Business School tanulmányi igazgatója volt, majd 2001–2005. között a KFKI Zrt. stratégiai tanácsadójaként szerzett első kézből tapasztalatokat az üzleti életben, miközben több egyetemen (Debrecen, Veszprém, BME) is tanított. 2001-ben kezdett oktatni a CEU-n, ahol 2005 óta az Üzleti Iskola professzoraként dolgozik.

2005–2008. között alapító elnöke volt a Szövetség az Elektronikus Kezdelemért Egyesületnek, ahol jelenleg is elnökségi tag.

Elismert szakértője az információs társadalom közgazdasági vonatkozásainak, illetve általában az információs és kommunikációs technológiák társadalmi hatásaival foglalkozó kérdésköröknek. Könyveivel, publikációival, előadásával (többek között a NJSZT DE! konferenciáin is), és végül, de nem utolsósorban rendkívül népszerű blogjával nagy mértékben járul hozzá a hazai számítástechnikai kultúra színvonalának emeléséhez.

Kalmár-díj

Kalmár-díjat azok kaphatnak, akik a számítástudományban, illetve a számítástechnika alkalmazása területén értek el kimagasló eredményeket.

*A Társaság ezen kitüntetése – melyet szintén 1976 óta adományoz – Kalmár Lászlóról, a Szegedi Tudományegyetem professzoráról, a hazai kibernetikai tudományok megalapítójáról kapta a nevét.
A 2013. év Kalmár-díjasai:*

Bohus Mihály,

a Szegedi Tudományegyetem oktatója, az Informatika-történeti Gyűjtemény odaadó gondozója.

Fáradhatatlan, szorgalmas munkájával, amelyet széles körű szakmai ismeretei alapoznak meg, kiemelkedő

teljesítményt nyújtott az NJSZT Informatika-történeti Kiállításának létrehozásában. Elévülhetetlen érdemei vannak az Informatika-történeti Múzeum Alapítvány szegedi gyűjteményének megőrzésében. Az elmúlt tizenöt évben egyre több szabadidejét, munkáját áldozta fel a gyűjteményért, határtalan lelkesedéssel, tenni akarással, sokszor éjszakákba nyúló munká-

jával gondozva azt, amit élményszámba menő tárlatvezetéseivel mára több ezer emberrel személyesen is megismertetett.

1973 óta tagja a Neumann János Számítógép-tudományi Társaságnak. A Csongrád Megyei Területi szervezet vezetőségének 1997-től, az Informatika-történeti Fórum vezetőségének a kezdetektől fogva szintén tagja.

Pető Gábor,

az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont projektvezetője.

A díjat nemzetközi jelentőségű CERN@Wigner Adatközpont létrehozásában végzett rendkívül összetett szakmai irányítói, projektvezetői tevékenységért kapta.

Pető Gábor villamosmérnökként végzett 1979-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen. 1979-től 1990-ig a Központi Fizikai Kutatóintézet (KFKI) ESzR és TPA számítógépeket működtető számítóközpontjában dolgozott.

1990-től 2006-ig a KFKI Zrt. munkatársaként országszerte számos hálózatépítési projektben vett részt, többek között egykori munka-

helye, a KFKI helyi hálózatának kiépítésében is. 2006-ban egykori munkahelyének jogutódjába, a KFKI Részcseke- és Magfizikai Kutatóintézetbe tért vissza fejlesztő mérnökként.

Nevéhez fűződik az utóbbi évek hazai informatikájának nemzetközi szempontból egyik legjelentősebb eredménye: 2012-ben vezető szerepet játszott abban, hogy a Wigner Fizikai

Kutatóközpont elnyerte a CERN által kiírt nemzetközi pályázatot. Azóta az MTA csillebérci CERN@WIGNER adatközpontjának projektmenedzsere. Az általa vezetett mun-

kacsoport kiemelkedően rövid idő alatt hozta létre a CERN-hez nagysebességű összeköttetésen át kapcsolódó adatközpontot, amely azóta is sikeresen működik.

2010-11-ben a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Informatikai Történeti Fórumának titkáraként is tevékenykedett.

Szirmay-Kalos László

Tanszékvezető egyetemi tanár a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Irányítás-technika és Informatika Tanszékén.

Dr. Szirmay-Kalos László a számítógépes grafika nemzetközileg is elismert, meghatározó egyénisége;

egyik kezdeményezője volt 2001-ben az NJSZT Számítógépes Grafika és Geometria Szakosztálya megalapításának, amelynek azóta is elnökségi tagja. Aktív szervezője az immár hat alkalommal megrendezett és igen sikeres Magyar Számítógépes Grafika és Geometria Konferenciáknak.

Aktívan részt vesz a nemzetközi tudományos életben. Munkásságát

kétszázánál több, túlnyomórészt idegen nyelvű publikáció fémjelzi, könyv, folyóirat-cikk, illetve konferencia-előadás formájában. Nemzetközi konferenciák szervező- és programbizottságának, folyóiratok szerkesztőségének tagja, és az Executive Committee tagjaként hazánkat képviseli a Eurographics nemzetközi szervezetben.

Tarján- emlékérem

A díjat azoknak adományozza Társaságunk, akik a számítástechnika oktatásában, népszerűsítésében mutattak kiemelkedő teljesítményt. Tarján Rezső a Társaság első elnöke volt, és az elektronika egyik vezető személyiségének számít.

2013-ban az NJSZT Tarján- emlékéremmel tünteti ki a következőket:

Péter Miklós,

a Szekszárdi I. Béla Gimnázium tanára.

Szervezője, fő felelőse az I. Béla Gimnázium által 2004 óta minden évben megrendezett Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Prog-

ramtermék-versenynek. Egyik fő érdeme, hogy hálózatba szervezte a versenyfelkészítők tevékenységét, tapasztalat-cserét biztosítva ezzel az innovatív oktatási szemlélet erősödésének.

Pedagógiai innovációs tevékenysége nagyban hozzájárul az informatika népszerűségéhez, az oktatás

eredményességéhez. Az általa vezetett informatikai klubban tevékenykedő tehetséges diákok többször is eredményesen szerepeltek Neumann-versenyeken. Munkája nagyban hozzájárult ahhoz is, hogy a gimnázium térségi hatókörben „Akkreditált kiváló Tehetségpont” címet nyert el.

Szabó János,

a keceli II. János Pál Katolikus Általános Iskola tanára

Az Országos Logo Versenyre már évek óta kiemelkedő szakmai munkával készíti fel diákjait, akik közül többen is az első tíz helyezett között végeztek az elmúlt években.

2007-ben kezdte el a tehetséggondozást az Imagine LOGO-nyelvvel, szakköri formában. Csak olyan diákok hív meg a szakkörére, akiben látja a lehetőséget a fejlődésre. A szakköre térítésmentes, ahol nem játszanak, de játszva tanulnak meg programozni a technéssal. A prog-ramnyelv által a szakkörös gyerekeknek sokkal jobban fejlődik a problémamegoldó és kreatív képességük, mint társaiknak. Az inter-

neten is publikálja anyagait a tanitobacsi.hu weboldalon.

Az oldalt látogatók így kommentálnak: „Informatikát tanítok én is. Évek óta a Logo-t szerettem a legkevésbé, de látva az ötleteidet és a feladatokat, nagyon megszerettem. Köszönöm az ösvényt, amit mutattál, és amerre elindulhattam.

További jó munkát!”

Visontay György

Társaságunk Közoktatási szakmai közösségének megalakulásától kezdve tevékenyen részt vállalt annak munkájában. Mind a mai napig töretlenül folytatja az egyre népsze-

rűbbé váló Ponticulus.hu weboldal szerkesztését és üzemeltetését. E tevékenységén keresztül az informatika más területekkel való kapcsolatára, lehetőségeire és szépségére hívja fel a figyelmet, ezzel is népszerűsítve az informatika oktatását.

Ponticulus
HP
Hungaricus

Kemény János-díj

Kemény János-díj a 35 éven aluli fiataloknak adományozható szakmai alkotó- és publikációs tevékenységük alapján. Kemény János a Dartmouth College (USA) professzoraként a BASIC nyelv egyik kifejlesztője és az időosztásos rendszerek egyik úttörője volt. 2013-ban Kemény János-díjban részesültek:

Antal Bálint,

a Debreceni Egyetem DOTE, Informatika Kar Komputergrafika és Képfeldolgozás tanszékének adjunktusa

2013-ban az Informatikai tudományok doktori iskolájában summa cum laude minősítéssel szerzett dok-

tori címet. 2013 októberétől a University of Cambridge posztdoktori kutatója. A Debreceni Képfeldolgozó Csoport munkájában 2007 óta vesz részt. Kutatásainak jelentős részét dr. Hajdu András témavezetésével az orvosi képfeldolgozás, különösen digitális retinaképek és sejtfelvételek feldolgozásának témakörében végezte. A kutatás során

részt vett egy nemzetközileg is versenyképes, a cukorbetegség szem-szövődményeit végző képfeldolgozás alapú automatikus szűrőrendszer kifejlesztésében.

Az általa fejlesztett, a retinán megjelenő mikroaneurizmák detektálását végző rendszer 2010 óta szerepel az első helyen a Retinopathy Online Challenge versenyen.

Meskó Bertalan,

orvosi jövőkutató, Webicina Kft.

A személyre szabott genomika területén szerzett PhD fokozatot. Emellett nemzetközi díjnyertes blogger (Scienceroll.com és MedIQ.blog.hu), a világ első közösségi médiáról

és orvoslásról szóló egyetemi kurzusának oktatója (thecourse.webicina.com) a Semmelweis Egyetemen. A Wall Streeten is kiállított Webicina.com orvosi online szolgáltatás alapítója. Rendszeresen tart előadásokat nemzetközi konferenciákon, beleértve a Yale, Harvard és a Stanford Egyetemeket; és a WHO központját is. A Healthspottr.com

beválasztotta a Future Health Top 100-as listájába.

A Singularity University által a NASA központjában szervezett exkluzív Futuremed kurzus előadója. Számos megjelenése volt már, egyebek között a Nature Medicine, a New York Times, az Al Jazeera, a British Medical Journal és a Wired Science lapjain is.

A jelenlévő díjazottak és az NJSZT képviselői az ünnepélyes díjkiosztás után: (balról jobbra): Friedler Ferenc, (az NJSZT elnöke), Pető Gábor, Bohus Máté, Bógel György, Ivanyos Lajos

Életmű-díj

Több évtizedes szakmai tevékenységének, kiváló eredményeinek és a Társaságért végzett munkájának elismeréseképpen a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Életmű-díját kapták:

Dr. Holnapy Dezső

Ivanyos Lajos

Kovács Attila-díj

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT), az Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ) és az Informatika a Társadalomért Egyesület (Infotér) 2013. évben is közösen hirdette meg az Az év informatikai újságírója díjat, amelyet az információs társadalom népszerűsítéséért végzett tevékenységért adományoznak. 2013-ban a díjat

Molnár Csaba,

a Magyar Nemzet munkatársa kapta.

Molnár Csaba

biológusként doktorált az ELTE-n. Korábban külsős újságíróként számos ismeretterjesztő magazinban publikált tudományos témákkal foglalkozó cikkeket, és több éven át dolgozott az origo.hu tudomány rovatának.

Írásaiban természettudományos és technológiai témákkal foglalkozik. 2008. óta a Magyar Nemzet Hétvégi Magazin mellékletének munkatársa. Törekszik olyan témákat kiválasztani, amelyek közérdeklődésre tarthatnak számot, ugyanakkor alkalmat adnak arra, hogy a technológia lehe-

tőségeit és árnyoldalait egyaránt bemutatthassa. Írásainak stílusa elegáns, nyelvezete igényes és közérthető.

Az utóbbi években elnyerte a Sémelweis Egyetem Kopp Mária Média Díját is.

Fihály, Péter Miklós, Szirmay-Kalos László, Holnapy Dezső, Meskó Bertalan, Molnár Csaba, Szabó János, Alföldi István, (az NJSZT ügyvezető igazga-

Van egy perce?

A MediaSmart Hungary Oktatási Kft. és a Telenor Magyarország Zrt. pályázatot hirdet óvodapedagógusok, tanítók és általános iskolai tanárok számára.

A pályázatra jelentkező pedagógusok között 100 darab, egy évre szóló ajándék Hipernet szélessávú mobilinternet hozzáférést sorsolunk ki, illetve a jelentkezők leadott pályamunkáikkal indulhatnak az értékes kategóriadíjakért is!

A pályázat témája

a www.digitalisvilag.hu honlapon elérhető, regisztráció után ingyenesen letölthető Digitális világ című oktatási anyag használata, hatékony pedagógiai alkalmazásának bemutatása. A pályázat célja, hogy a pedagógusok kipróbálják a Digitális világ című oktatási segédanyagot és azt beépítsék oktató-nevelő munkájukba, amellyel az hatékonyabbá, eredményesebbé tehető.

Pályázatot nyújthatnak be: óvodapedagógusok, tanítók, általános iskolai tanárok.

Kategóriák

I. Óvoda: a Digitális világ alkalmazási lehetőségei az óvodások korcsoportjában. Az oktatási segédanyag óvodákban történő használatához ötletek, elképzelések, az 5–7 éves korcsoporthoz illő egyszerűsített alkalmazások bemutatása.

II. Általános iskola: „Az én Digitális világom” – A jó gyakorlat bemutatása, módszertani tapasztalatok, új ötletek,

Pályázat 1.

a tanulók reakciójának leírása, óravázlat-variációk, módosítási, fejlesztési lehetőségek.

III. Kreatív Különdíj: A legkreatívabb pályázati anyag. Az írásos pályázatok mellett kiegészítő anyagként képes, videó alapú vagy más érdekes formátumú munkákat is várunk, amelyek akár más pedagógusok által is felhasználható legjobb gyakorlati elemeket szemlélteti.

Jelentkezés és a pályamunkák benyújtása

A pályázatra történő jelentkezés feltétele: a www.digitalisvilag.hu honlapon letölthető Pályázati adatlap eredeti példányának beküldése, megfelelő tartalommal, formátumban, aláírás után szkennelve a jelentkezési határidőig a palyazat@mediasmarthungary.hu címre.

A Pályázati adatlap a személyes adatok mellett nyilatkozatot is tartalmaz, amely egyrészt hozzájárulás a későbbiekben benyújtott pályamunka közzléséhez, amennyiben a pályázó 1–3. helyezést ér el, másrészt igazolja a pályamű eredetiségét.

Jelentkezési határidő: 2014. január 15. éjfélig

A digitális világ tanára

A pályamunkák tartalmi követelményei

A pedagógiai tapasztalat és ötletek leírása minimum 3, maximum 5 oldalas terjedelemben (kb. 9–15 ezer karakter). A pályázathoz mellékelhető az alkalmazást bemutató, legfeljebb 5 fotó, rövid filmrészlet (illetve ennek linkje), gyermekmunka, tanulói alkotás is, e-mailben küldhető méretben, terjedelemben (videó esetén linken – a Youtube vagy más videómegosztó rendszer segítségével). A Kreatív Különdíj kategóriában azok a pályázatok indulnak, amelyek az írásos pályázati anyag mellett kiegészítő anyagokat is tartalmaznak.

A pályázat benyújtható a palyazat@mediasmarthungary.hu e-mail címre.

A pályamunkák beküldési határideje: 2014. március 16. éjfélig.

A pályamunkákat szakmai zsűri bírálja el.

Az eredményhirdetésre 2014. április 9-én kerül sor a www.digitalisvilag.hu weblapon, ahol a további részletek is olvashatók. Kategóriánként az első három helyezett pályamunka közzlésre kerül a www.digitalisvilag.hu honlapon, a www.telenor.hu weboldalon, valamint az ISZE (www.isze.hu) Gyermekeknformatika alhonlapján.

Díjazás

A pályázatra 2013. január 15-ig érvényesen jelentkezők között 100 db egyéves szélessávú Hipernet előfizetést sorsolunk ki.

A március 16-ig beérkezett pályaművek közül a szakmai zsűri döntése alapján Óvoda és Általános iskola kategóriában 3 – 3 nyertest hirdetünk:

- ◆ Első helyezett: Asus Transformer Pad - laptop és táblagép egyben
- ◆ Második helyezett: Samsung Galaxy Note 10.1 táblagép
- ◆ Harmadik helyezett: Samsung Galaxy S4 okostelefon

A Kreatív Különdíj kategória győztesének jutalma:

- ◆ Huawei Ascend Mate phablet és egy ajándéksomag, a Huawei Magyarország felajánlásával.

Építsd meg az ifi humanoid robot focistát!

Az NJSZT Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete és a MTESZ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete, pályázatot hirdetnek „Építsd meg az ifi humanoid robot focistát” címmel.

A pályázat célja: Megtalálni a legötletesebb modellt olyan focista robot építésére, amely alkalmas lenne a megmérettetésre.

Részletes pályázati kiírás a <http://pingvin.nyf.hu/robojun> oldalon érhető el!

A pályázók köre: alap, közép és felsőfokon tanuló magyar fiatalok, egyénileg, illetve csapatban.

A pályázat benyújtásának formája: alkatrészlista, tervezési dokumentumok, fotók, videók a megépített modellről.

Benyújtási határidő: 2014. április 7.

Eredményhirdetés, díjkiosztás: 2014. április 26-án, a MIRK napján, a robotok tesztelése után.

**Pályázat
2.**

Ifjúsági tudományos és innovációs

tehetségkutató verseny

A Magyar Innovációs Szövetség, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint az MTVA huszonharmadik alkalommal hirdette meg az Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Versenyt.

A hazai, Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Versenyre az eddigiekhez hasonlóan 15 és 20 év közötti fiatalok nevezhetnek egyénileg vagy két fős csapatban, az általuk kiválasztott bármilyen tudományos munkával, innovatív alkotással, találmánnyal, kutató- vagy fejlesztőmunka eredményével műszaki, környezetvédelmi, természettudományi, valamint matematikai te-

rületről. Továbbá lehet pályázni a National Instruments myDAQ nevű termékének újszerű, sehol máshol nem alkalmazott, használt vagy publikált mérési vagy adatgyűjtési eljárásának kidolgozásával, illetve konkrét gyakorlati feladatok megoldására irányuló alkalmazással is. A versenyen részt lehet venni egyéb versenyre készített pályamunkával, ill. műszaki alkotással is.

A 23. Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Verseny három győztese 2014. szeptember 19–24. között, Magyarországot képviselve, részt vehet az Európai Unió Fiala Tudósok Versenyén, Varsóban.

A díjazott fiatalok között több mint 2,5 millió forint ösztöndíj kerül kiosztásra, akik emellett 30 többletpontot is kaphatnak az egyetemre, főiskolára történő felvételi jelentkezés

esetén. A legjobbnak ítélt fiatalok felkészítő tanárai is részesülnek különdíjban.

Jelentkezési határidő:

2014. január 8.

Részletes információ www.innovacio.hu

Rendezvény – soroló

December 13-án az Óbudai Egyetemen tartotta a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Informatika Történeti Fóruma a hazai informatika fejlődésében meghatározó szerepet játszó *Nagy Számítástechnikai Műhelyek* sorozat soron következő rendezvényét, melyen a magyar ipartörté-

A MALÉV és a magyar polgári repülés informatikai története

netben kiemelkedő fontosságú szerepet betöltött vállalat, a MALÉV és a magyar polgári repülés informatikai története számítástechnikához kapcsolódó fejezetét mutatták be.

Részletes programról további információ:

<http://njszt.hu/neumann/szakmai-kozossegek/informatika-torteneti-forum/esemeny/njszt-itf-malev>.

Kecskeméti Főiskola GAMF Kar, Kecskemét, 2014. január 31.,

Cél az informatika, matematika és fizika oktatás területén a középiskolákban alkalmazható korszerű mód-

szeres és eszközök megtárgyalása. A szervezők várják olyan középiskolai tanárok jelentkezését, akik szívesen tartanának egy húszperces előadást saját területükről és tapasztalataikról. A konferencia weblapján regisztrált középiskolai tanárok számára a részvétel ingyenes.

Részletes információk: <http://min-mafi.gaminfo.hu/>
Regisztráció: <http://min-mafi.gaminfo.hu/2014/regisztracio>

Témakörök:

- ◆ geometriai modellezés és rekonstrukció,
- ◆ foto-realisztikus képsztintézis,
- ◆ valós idejű képsztintézis,
- ◆ globális illumináció,
- ◆ virtuális valóság,
- ◆ GPU szimuláció,
- ◆ tudományos és orvosi vizualizáció

Előadás beküldésének határideje:
2014. január 10.

További információ:

<https://www.iit.bme.hu/grafgeo2014>
Dr. Renner Gábor
GRAFGEO elnök

Rendezők: az NJSZT GRAFGEO szakosztálya, az MTA SZTAKI, és a BMGE

VII. Magyar Számítógépes Grafika és Geometria Konferencia

Budapest, MTA SZTAKI, 2014. február 19-20.

23. Networkshop konferencia

Pécsi Tudományegyetem, Szentágotthai János Kutatóközpont,
Pécs, 2014. április 23–25.

Témái:

- ◆ Adathálózati technológiák és fejlesztések; ◆ Köznevelés, felsőoktatás, elektronikus tanulási környezetek; ◆ Tartalomszolgáltatások: könyvtárak, levéltárak, múzeumok;
- ◆ Alkalmazásfejlesztési és üzemeltetési technológiák; ◆ Szuperszámítástechnika, adattárolás, felhő-rendszerek; ◆ Hálózatbiztonság, hálózatmenedzsment, köztes rendszerek, (MIDDLEWARE) azonosító rendszerek; ◆ Jogi, etikai szabályozási kérdések

Jelentkezés előadás tartására: 2014. január 28-ig a <http://niif.hu> címen

Részletes információk és jelentkezési feltételek:

<http://www.niif.hu/rendezvenyek/networkshop>; <http://www.comp-rend.hu/nws2014> címen.

Önt is várjuk!

Tallózó

Öt év elmúltával sem netezik több fiatal

A „Magyar Ifjúság 2012” eredményei szerint stagnál az internethez és számítógéphez való hozzáférés is a fiatalok körében. Ötödüknek nincsen számítógépe, internethez nem férnek hozzá a mobiltelefonjukon sem, negyedük otthonába pedig nincs bekötve az internet - ezek a számok a 15-29 éves magyar fiatalokat jellemzik a Kutatópont által készített Magyar Ifjúság 2012 felmérés alapján.

Az internet-hozzáférés körükben nem nő abban az ütemben, amit az előző évtizedben tapasztalhattunk, sőt: egyenesen megtorpant az elmúlt öt évben. A sokszor digitális bennszülöttként is emlegetett fiatalok egy része a valóságban egyáltalán nem használ számítógépet a 8000 fős reprezentatív felmérés tanúsága szerint.

Kétféle magyarázat

Székely Levente, a Kutatópont kutatási igazgatója szerint alapvetően kétféle nézőpontból lehet szemlélni az eredményeket.

– Az első az optimistább: eszerint minden újdonság elterjedésének van egy üteme. Eleinte kevesen kapcsolódnak csak be, aztán egy ponton nagyon felgyorsul a folyamat, sokan kezdi használni, az utolsó csatlakozók viszont nagyon lassan kapcsolódnak be.

– Eszerint az internethasználat a fiatalok körében elérte azt a szintet, ahonnan már lassabban növekszik tovább – állítja.

–A második magyarázat ugyanakkor ennél pesszimistább. 2008 óta nem sikerült igazán előrelépni a fiatalok internethasználatának területén, emiatt tartósan leszakad egy réteg, amely nem jut hozzá számítógéphez és internethez.

– Ez azért drámai jelenség a fiatalok körében, mert ők a legfogékonyabbak az újdonságokra, viszont úgy tűnik, van egy jelentős méretű csoport a körükben, amelyik nem tud bekapcsolódni az információs társadalomba – mondja a Magyar Ifjúság 2012 kutatás vezetője.

Nehezen terjed

Székely Levente szerint az, hogy az internetpenetráció bővülésének üteme egy országban 60-80% környékén megtorpanni látszik, nehezen nő tovább, világjelenség. Azt, hogy ez pontosan milyen értéknél következik be, az egyes országok fejlettségének megfelelően változik. A kutatásban felismert jelenség azonban attól érdekes, hogy míg ezek az adatok a teljes lakosságra vonatkoznak, addig nálunk a fiatalok körében is hasonlót tapasztalhatunk.

–A teljes társadalomban természetes, hogy az idősebbek nehezebben ismerkednek meg az újdonságokkal, de a generációváltásnak köszönhetően egyre kevesebben vannak általában azok, akik nem férnek hozzá az internethez. A fontos igazán az, hogy Magyarországon az ifjúságon belül is megfigyelhető ez a megosztottság – véli a kutató.

Státusuk akadályozza őket

Az is kirajzolódik, hogy kik alkotják a leszakadók tömegét: az észak-magyarországi és észak-alföldi fiatalok körében harminc százalék fölötti az internethez közvetlenül hozzá nem férő 15–29 évesek aránya.

– A kimaradók háromnegyede nem tanul, kétharmada nem dolgozik, negyven százalékuk komoly anyagi gondok-

kal küzd: státusuk is nehezé teszi a helyzetüket - mondja Székely, aki szerint ezeknek a fiataloknak minden tekintetben rosszabb a helyzete, mint az átlagnak. Egyharmaduknak nincs állandó baráti társasága, szabadidejük java részét otthonukban töltik el, még a hétvégeken is, sport vagy aktív programok nem szerepelnek a napirendjükön. Informálódni is inkább a televízióból szoktak, internet vagy más információforrások helyett. A kutatásból kiderül az is, hogy a Skype és a különböző csetprogramok már nem olyan fontosak a fiataloknak, mint öt éve, mivel már többféle ingyenes üzenetváltási lehetőség várja őket az interneten, többek közt a közösségi oldalaknak köszönhetően. Községi oldalakat a fiatalok hatvan-kilenc százaléka használ, ami hat százalékos növekedés 2008-hoz képest.

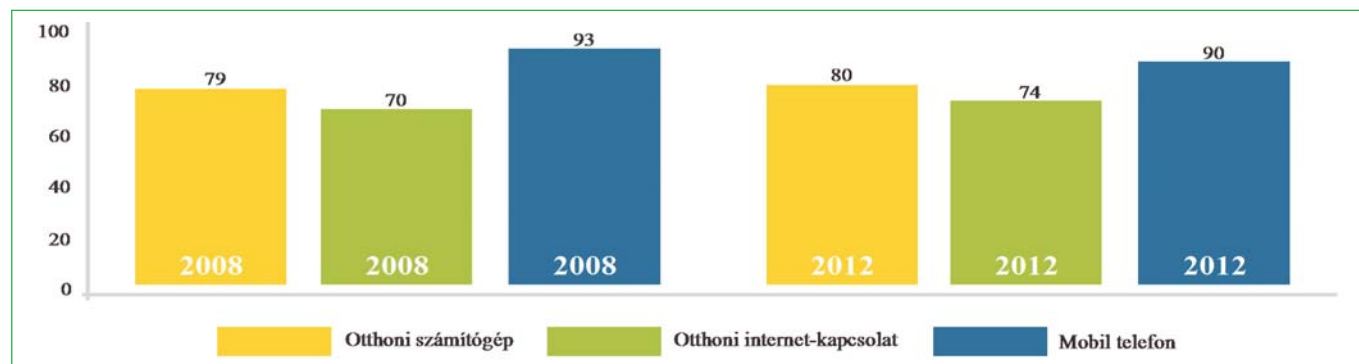
Érdekesség az is, hogy a fiatalok 175-re becsülték az otthonukban található könyvek számát, ami jóval kevesebb, mint az előző, 2008-as kutatás során saccolt 265 példány. E-bookból ugyanakkor 4 darabbal gazdagodtak a háztartásaik.

(Metropol, 2013. nov. 21.)

Megjelent az IT STAR téli hírlevele, számos érdekes írással, köztük *Dömölki Bálint* Neumann Jánosról szóló cikkével. A teljes hírlevél elérhető itt: <http://nl.starbus.org>.

A tartalomból:

- ◆ GÉANT: Advancing research and education collaboration across Europe (*Zoran Stancic*, Deputy Director-General, EC DG CNECT)
- ◆ ICT Innovation in the EU (*Marc Bogdanowicz*, Action Leader, IPTS)
- ◆ John von Neumann: Past and Present (*Balint Domolki*, Honorary Chairman of JvNCS, Hungary)

IT Green Thinking

címmel jelent meg tanári kézikönyv az információtechnikai eszközök jövőbeni ajánlott gyártásáról, környezetbarát alkalmazásáról. Az összeállítás az Európai Bizottság Life Long Learning programjának „Grundtvig” felnőttképzési pályázati programjának támogatásával készült, és teljes terjedelmében letölthető a www.europeansharedtreasure.eu oldalról. A projekt magyar partnere az Inno-motive Nonprofit Kft. volt. A könyv időrendben és példákon, jó gyakorlatokon keresztül szemlélteti, hogyan válhat a hardver egy olyan hatásos eszközzé, amely hozzájárul egy zölddebb világ létrejöttéhez. Ízelítőként a bevezetőből idézünk.

„A vállalatoknak, a kormányoknak és a társadalom nagy részének van egy új fontos feladata: kezeljék a környezetvédelmi témákat, és környezetbarát praktikákat alkalmazzanak. Az évek során, az IT alkalmazása számos területen kifejlődött, segítve az életünket, a munkánkat, és kényelmet biztosítva számos más előnnyel együtt. Lelkesen fogadjuk az IT nyújtotta előnyöket. Azonban az IT hozzájárul a környezeti problémákhoz, melyeket az emberek legtöbbsége fel sem ismer.

A számítógépek és más IT infrastruktúrák jelentős mennyiségű elektromos áramot fogyasztanak, és az elektromos hulladék elhelyezése súlyos terhet jelent és hozzájárul a szén-dioxid kibocsátáshoz. Továbbá, az IT hardver környezeti problémát jelent, mind a termelése, mind az ártalmatlanítása során. Az IT egyre növekvő mértékben járul hozzá a környezeti problémákhoz, melyekkel napjainkban szembe-sülünk. Kötelességünk minimalizálni vagy kiküszöbölni, ahol csak lehet az IT környezeti negatív hatásait azért, hogy egy sokkal fenntarthatóbb környezet fenntartását segítsük elő.

Ahhoz, hogy csökkentsük az IT környezeti problémáit, és fenntartható környezetvédelmet hozzunk létre, fel kell hívni mind az IT szektor, mind minden számítógép használó figyelmét, hogy zölddebb tegye az IT rendszert, ugyan úgy, mint hogy zölddebb módon használják ezeket a rendszereket. Mind jogilag, mind etikailag és társadalmilag is igény jelentkezik arra, hogy az IT ter-

mékek, applikációk, szolgáltatások, és a gyakorlat zölddebbé váljon. A zöld IT az energia hatékonyság javításával, a üvegházhatást okozó gáz kibocsátás csökkentésével, kevésbé káros anyagok használatával és az újra hasznosítás elősegítésével előnyös a környezetvédelem számára. Az olyan tényezők, mint a környezetvédelmi szabályozás, a hulladék ártalmatlanítás növelése, a vállalati imázs és a közvélemény továbbbi lendületet ad a zöld IT kezdeményezésnek. A zöld IT egy kiemelt téma napjainkban és fontos téma lesz az elkövetkező években is. A zöld IT előmozdítását meg kellene értenünk: milyen kulcs környezeti hatások származnak az IT-ból? Mi a fő környezeti IT téma, amit meg kell értenünk? Hogyan tudjuk az IT infrastruktúrát, termékeket, szolgáltatásokat, applikációkat és gyakorlatot környezetvédelmi értelemben kialakítani? Milyen szabályzások, vagy standardok kellenek, melyekkel az IT-t össze kell egyeztetnünk? Hogyan tudja az IT támogatni és a társadalom nagy részét, hogy javítsa a környezeti fenntarthatóságot?

Környezetvédelmi témák és problémák

Az üvegházhatást okozó gázok egyre növekvő kibocsátása megváltoztatja Földünk klímáját és az időjárását, néhol aszályt, néhol árvizeket okozva. Ez lassan megemeli a globális hőmérsékletet, komoly problémákat okozva Földünknek. Például 2005. év volt a legmelegebb év és a tíz legmelegebb év 1980 óta került feljegyzésre. Globális adatok alapján a viharok, az aszályok, és más időjárással kapcsolatos katasztrófák egyre súlyosabbak és egyre gyakrabban fordulnak elő. Ahhoz, hogy csökkentsük az atmoszférába kikerülő gáz felhalmozódását, a globális emisszió növekedésének meg kellene állnia.

A klímaváltozás egyik fő okozója az elektromosság, mivel az elektromosságot előállító szén és az olaj szintén elősegíti a szén-dioxid, a szennyező anyagok és a kén kijutását az atmoszférába. Ezek a kibocsátások okozzák a légzőszervi betegségek kialakulását, a szmogot, a savas esőt, és

a globális klímaváltozást. A villamos energia fogyasztásának csökkentése a megoldás a szén-dioxid kibocsátás csökkentésére és ezeknek a hatása a környezetünkre és a globális felmelegedésre. Ezt szem előtt tartva, nézzük, hogy mi az amit tehetünk egyénileg és kollektíven a fenntartható környezetünk érdekében.

Az IT környezeti hatása

A számítógép bármelyik életfázisában, egészen a számítógép gyártástól, annak használatán át, az ártalmatlanításáig környezetvédelmi problémát jelent. A számítógépek és azok különféle elektromos és nem elektromos alkatrészei elektromos áramot, alapanyagokat, vegyszereket és vizet fogyasztanak és veszélyes hulladékot termenek. Mindezek közvetlenül vagy közvetve növelik a szén-dioxid kibocsátást, ezzel hatva a környezetünkre. A szervereknek, a számítógépeknek, a monitoroknak, a kommunikációs eszközöknek, az adatközpontok klíma berendezéseinek teljes elektromos energia fogyasztása folyamatosan növekszik. Ez az energiafogyasztás növekedése hozzájárul az üvegházhatású gázok kibocsátásának növekedéséhez. A személyi számítógépek a használat közben nagyjából egy tonna szén-dioxidot termelnek évente. A számítógép elemei toxikus anyagokat tartalmaznak. A fogyasztók fokozatosan egyre több számítógéptől, monitortól, vagy más elektromos eszköztől válnak meg a vásárlást követő két, három éven belül, melyek legtöbbsége a szemétteltelepekre kerül, szennyezve Földünket és vizeinket.

Az egyre növekvő számú számítógép és ezek használata a folyamatosan cserélődő alkatrészeikkel az IT környezeti hatásaival kapcsolatosan jelentős aggodalmat okoz. Ebből következően egyre növekvő a nyomás rajtunk – az IT iparon, a kereskedőkön és az egyéneken – hogy környezetbarát IT-t csináljunk az egész életcikluson keresztül, ezen eszközök létrejöttétől a megszűnésükön át az újra termelésükig. Mint ahogy azt sokan vélik, környezetünk védelme a mi társadalmi és vállalati felelősségvállalásunk.”

(Szerk.)

Karácsony is, Újév is...

Nől a dér, álom jár

Nől a dér, álom jár,
hó kering az ág közt.
Karácsonynak ünnepe
lépeget a fák közt.

Én is, ládd, én is, ládd,
hóban lépegetnék,
ha a jeges táj fölött
karácsony lehetnék.

Hó fölött, ég alatt
nagy könyvből dalolnék
fehér ingben, mezítláb,
ha karácsony volnék.

Viasz-szín, kén-sárga
mennybolt alatt járnék,

körülvenne kék-eres
halvány téli árnyék.

Kis ágat öntöznék
fönn a messzi Holdban.
Fagyott cinkék helyébe
lefeleknék holtan.

Csak sírnék, csak rínék,
ha karácsony volnék,
vagy legalább utolsó
fia-lánya volnék.

Weöres Sándor

„Ha az ünnep elérkezik az életedben,
akkor ünnepelj egészen. (...) Tisztál-
kodjál belülről és kívülről. Felejs el
mindent, ami a köznapok szertartása
és feladata.

Az ünnepet nemcsak a naptárban
írják piros betűkkel. Nézd a régieket,
milyen áhítatosan, milyen feltétlenül,
milyen körülményesen, mennyi vad
örömmel ünnepeltek! Az ünnep a kü-
lönbözés.”

Márai Sándor

„Igazi lelkünket akárcsak az ünneplő
ruhákat gondosan őrizzük meg, hogy
tisztá legyen majd az ünnepekre.”

József Attila

„Karácsony táján készül némi ko-
csonya, töltött káposzta esetleg, de
különben a városi ember ugyanazt
eszi télen, mint nyáron: salátát, jér-
cemellet, hamburgert, müzlit és más
efféle borzalmas dolgokat. [...]

Boldog vagyok, ha bekukkanthatok
egy igazi jó kamrába, amelynek vé-
kony, cakkos szegélyű, fehér vagy kék-
festő terítővel borított polcain katonás
rendben sorakoznak a napsárga ba-
rackdzsemes üvegek, a csillogó, feke-
te szilvák, a paradicsomlével teli flas-
kák, a vidám lecsók, a harsány sava-
nyúk, uborkák, paprikák, dinnyék, cék-
lák csalamádék, lenn a sarokban zsí-
rosbödön kéklík, odafenn pedig a ru-
dakról enyhe füstszagot ádva lógnak a
kolbászok, szalonnák, sódarok”.

Bäcker Iván

Gondolatok a karácsonyi és újévi vacsorák elé

Krúdy Gyula: A kappanháj története, vagy csacsihasú ember

„– Néha elegendő egy karéj fokhagymás, bőven zsírozott
pirítóskenyér vagy egy kanál leves, amelyet megfelelő
helyen fogyasztunk, hogy az emberben meginduljon a hí-
zási folyamat, létrejöjjön az úgynevezett „kappanháj”, a-
mely bizonyos életkorban utoléri a férfiakat, szép, kövér
emberek lesznek azok, akik odáig soványak voltak, pedig
rendszerint egy falattal sem esznek többet a meg-
szokottnál. – De az az egyszerű jóízűen elfogyasztott pi-
rítóskenyér vagy kanál leves már megtette a magáét. – A
hízás, „kappanháj”, kövérség, öregség, elindult a maga
útján. Én azt hiszem, hogy ezektől a megkívánt, ki-
gondolt, előre elképzelt falatoktól óvakodjanak azok, akik
nem akarnak megöregedni.

...Így szólt az „Úriember”, aki Szindbád asztalához szo-
kott néha letelepedni az Arany Kakasban, és Szindbáddal
különböző vitákat kezdett ételekről és italokról; azt
mondhatni, hitvitákat. Egy pohár sört vagy egy hosz-
szulépést rendelt, sohase többet, de kiélvezte a vendéges-
kedésnek minden gyönyörét.

Szindbád éppen letette a kanalat, amelybe a sikerült
gombalevesnek utolsó maradékát a tányér felbillentésé-
vel kiöntötte, gyertyaszentelőnap hangulattal ült; és a
rántott borjúkotletet várta, mégpedig káposztával, csak
egyszerű káposztafőzelékkel vagy inkább káposzta-
salátával, azért ugyancsak kissé fanyar, óvakodó hangon
válaszolt:

– Nem merném a magam részéről azt mondani, hogy egy
falat elegendő a „kappanháj” megszerzéséhez. – Sokkal
többet kell ott közremunkálni, míg az ember azon veszi
magát észre, hogy nadrágjai, mellényei, gallérjai meg-
szűkültek, sőt mintha a kalapkarima is szorítaná, és ebéd
után egypár percre úgy alszik, mint egy sőtartó, amelyet
estig félreállítottak. Ez a pár perces alvás nagyjelentőségű
annak az életében, aki nem akar kövér ember lenni.

– Étel nélkül nem lehet hízni – vetette oda a vitatkozó
Úriember.

– Természetesen, de az ételek közül ne az ártatlan pi-
rítóskenyéren vagy levesen akadjunk meg, hanem például
nézzünk körül akár a mindennapi zsíros főzelékeken,
vajás téstákon, a népszerűségnek örvendő, félkövér hú-
sokon... Itt még a kása, borsópüré, a böjtös lencse is akkor
számít ételnek, ha pecsenyészírral bőségesen van leöntve,
a mártásba a majonézen, a tojáson, tejfelen, olajon és cit-
romon kívül még mustárt is kevernek.

– Azt tessék figyelembe venni – mond Szindbád bele-
melegedve –, hogy ebben az országban még a savanyú
malacot, ezt az egyházatyák által is megdicsért, böjtös
ételt is, úgy készítik, hogy az embernek okvetlenül jól kell
lakni, meg kell hízni tőle, pedig éppen böjtölni szán-
dékolt aznap. Tojás és tejfel, forró zsír, babérlevél, bors,
reszelt citrom, tárkony, grízes liszt – mind hozzájárul
ahhoz, hogy a savanykás malacot az ember lehetőleg az
utolsó falatig elfogyassza, még böjtben is. De hát ahol
még töltik is a gyenge kis malacot...

– Mint a káposztalevelet vagy libanyakat – mond bólo-
gatva a vitakereső Úriember. – De azért még se kell el-
hízni.”

„Legalább húsz fok hideg van,
szelek és emberek énekelnek,
a lombok meghaltak,
de született egy ember...
...Fölöttünk csengőn,
tisztán énekel az ég,
s az újszülött rügyező ágakkal
lángot rak a fázó homlokok
mögé.”

(József Attila)

Emlékezés gyermektelegre

„...Nappal kezdődtek
az éjszakák,
csilingelt és bűgött
az egész világ,
cicázott az ablak visszfénye:
Mikulás ment a hátsó
gangon.”

(Babits Mihály)

„Szép Tündérország támad föl
szívemben

Ilyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy titkos,
gyönyörű ígélet,
Ilyenkor decemberben.”
A vers végén azonban aggódva
figyelmeztet bennünket is:
„...A kis Jézuska itt van
a közelben,
Legyünk hát jobbak, s
higgyünk rendületlen,
S ne csak így, decemberben.”

(Juhász Gyula)

Kányádi Sándor: Csendes
pohárköszöntő újév reggelén

Nem kívánok senkinek se
különösebben nagy dolgot.
Mindenki, amennyire tud,
legyen boldog.
Érje el, ki mit szeretne,
s ha elérte, többre vágyjon,
s megint többre. Tiszta szívből
ezt kívánom.
Szaporodjon ez az ország

Emberségbe', hitbe', kedvbe',
s ki honnan jött, soha soha
ne feledje.

Mert míg tudod, ki vagy, mért
vagy,
vissza nem fognak a kátyúk...
A többit majd apródonként
megcsináljuk.
Végül pedig azt kívánom,
legyen béke. –
Gyönyörködjünk még sokáig
a lehulló hópihékre'!

Nagy László: Adjon az Isten...

Adjon az Isten szerencsét,
szerelmet, forró kemencét,
üres vékámba gabonát,
árva kezembe parolát,
lámpámba lángot, ne kelljen
korán az ágyra hevernem,
kérdésre választ ő küldjön,
hogy hitem széjjel ne düljön,
adjon az Isten fényeket,
temető helyett életet –
nekem a kérés nagy szégyen,
adjon úgyis, ha nem kérem

A Neumann János
Számítógép-tudományi Társaság
Hírlevele

Elnök: Dr. Friedler Ferenc
Felelős szerkesztő: Alföldi István
Szerkesztő: Szedlmayer Bea

NJSZT titkárság

1054 Budapest, Báthori utca 16.
Tel.: (1) 472-2710, (1) 472-2720
fax: (1) 472-2739
e-mail: ecdl@njszt.hu
Nyomda: „Z” Print Bt.

Lapunk havonta 2100 példányban jelenik
meg. Egyéni és jogi tagjainkon (cégek,
vállalatok, intézmények) keresztül a

szakma csaknem minden képviselőjéhez
eljut, és naprakész információkat nyújt a
Társaság, valamint a szakterület aktuális
eseményeiről, újdonságairól.
Hírlevelünkben továbbra is közléte-
szünk hirdetéseket, felhívásokat.
Ezekkel kapcsolatban kérjük, forduljon
titkárságunkhoz.

Következő lapzárta: 2013. január 14.